

WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ
WARMIŃSKO – MAZURSKIEGO URZĘDU WOJEWÓDZKIEGO
W OLSZTYNIE

RAPORT
Z WYKORZYSTANIA PRZEZ GMINY ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY
NA DOFINANSOWANIE PRACODAWCOM KOSZTÓW KSZTAŁCENIA
MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW W LATACH 2009-2010
ORAZ KONTROLI W TYM ZAKRESIE

Oddział Budżetu, Planowania i Analiz

Anna Koroś-Czubak
Barbara Bagińska

SPIS TREŚCI

I. <u>UREGULOWANIA DOTYCZĄCE REALIZACJI KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW</u>	.....	2
1.1. Podstawa prawna realizacji zadań związanych z kształceniem młodocianych pracowników	.....	2
1.2. Tryb przekazywania środków Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników	.....	3
II. <u>WYDATKI GMIN WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO MAZURSKIEGO PONIESIONE NA KSZTAŁCENIE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW W LATACH 2009-2010</u>	.....	4
2.1. Środki z Funduszu Pracy przekazane gminom	.....	4
2.2. Zwroty środków z Funduszu Pracy dokonane przez gminy	.....	5
2.3. Analiza porównawcza liczby pracodawców, którzy otrzymali wsparcie z Funduszu Pracy	.....	6
III. <u>KONTROLE WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY PRZEZ GMINY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO- MAZURSKIEGO ZA LATA 2009-2010</u>	.....	8
3.1. Podstawa prawna	.....	8
3.2. Skontrolowane jednostki	.....	9
3.3. Dokumenty poddane kontroli	.....	10
3.4. Ustalenia kontroli	.....	11

I. UREGULOWANIA DOTYCZĄCE REALIZACJI KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

1.1. Podstawa prawna realizacji zadań związanych z kształceniem młodocianych pracowników

Zagadnienie związane z dofinansowaniem pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników reguluje przede wszystkim ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zm.). Zgodnie z jej zapisami pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

1. pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, określone w odrębnych przepisach,
2. młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z odrębnymi przepisami.

Ustawa określa również wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika, która zależy od okresu kształcenia wynikającego z umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego i wynosi odpowiednio:

1. w przypadku nauki zawodu:
  - a) 4.587 zł - przy okresie kształcenia wynoszącym 24 miesiące,
  - b) 7.645 zł - przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy,
2. w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy - 240 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

Zgodnie z regulacją prawną określoną w art. 70b ust. 3 i 4 ustawy o systemie oświaty począwszy od 1 stycznia 2005 roku kwoty dofinansowania, podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych. Po waloryzacji wspomnianym wskaźnikiem w wysokości 105,7% wysokość kwoty dofinansowania młodocianych pracowników w latach 2009 i 2010 była jednakowa i wyniosła odpowiednio:

1. w przypadku nauki zawodu:
  - a) 4.848,46 zł - przy okresie kształcenia wynoszącym 24 miesiące,
  - b) 8.080,77 zł - przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy,

2. w przypadku przyuczenia do wykonywania określonej pracy – 253,68 zł za każdy pełny miesiąc kształcenia.

1.2. Tryb przekazywania środków Funduszu Pracy na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników

Zgodnie z art. 109c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.) Minister właściwy do spraw pracy na wniosek wojewody przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy urzędu wojewódzkiego środki Funduszu Pracy z przeznaczeniem dla gmin na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników. Podstawą przekazywania wspomnianych środków z ministerstwa jest umowa zawarta między Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, która określa w szczególności wysokość środków oraz tryb ich przekazywania.

Przekazywanie środków z Funduszu Pracy na kształcenie młodocianych pracowników dla gmin realizowane jest na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Gminą. Porozumienie w sprawie dofinansowania kosztów kształcenia młodocianych pracowników określa wysokość środków z Funduszu Pracy, tryb ich przekazywania oraz rozliczania. Zgodnie z tym porozumieniem, gmina składa zapotrzebowanie na środki z Funduszu Pracy wnioskiem do 10-go dnia każdego miesiąca. Środki na kształcenie młodocianych pracowników Wojewoda przekazuje na podstawie wniosku gminy, w ramach określonego limitu na wyodrębniony rachunek bankowy, do 30-go dnia każdego miesiąca. Zgodnie z porozumieniem, gmina zobowiązuje się do dokonywania rozliczenia środków Funduszu Pracy, w terminie 10 dni po upływie miesiąca, w którym przekazano środki na realizację zadań (według wzoru rozliczenia dołączonego jako załącznik do porozumienia). W trakcie roku dokonuje się zmian wysokości przyznanych środków, poprzez podpisywanie z gminami aneksów do porozumienia.

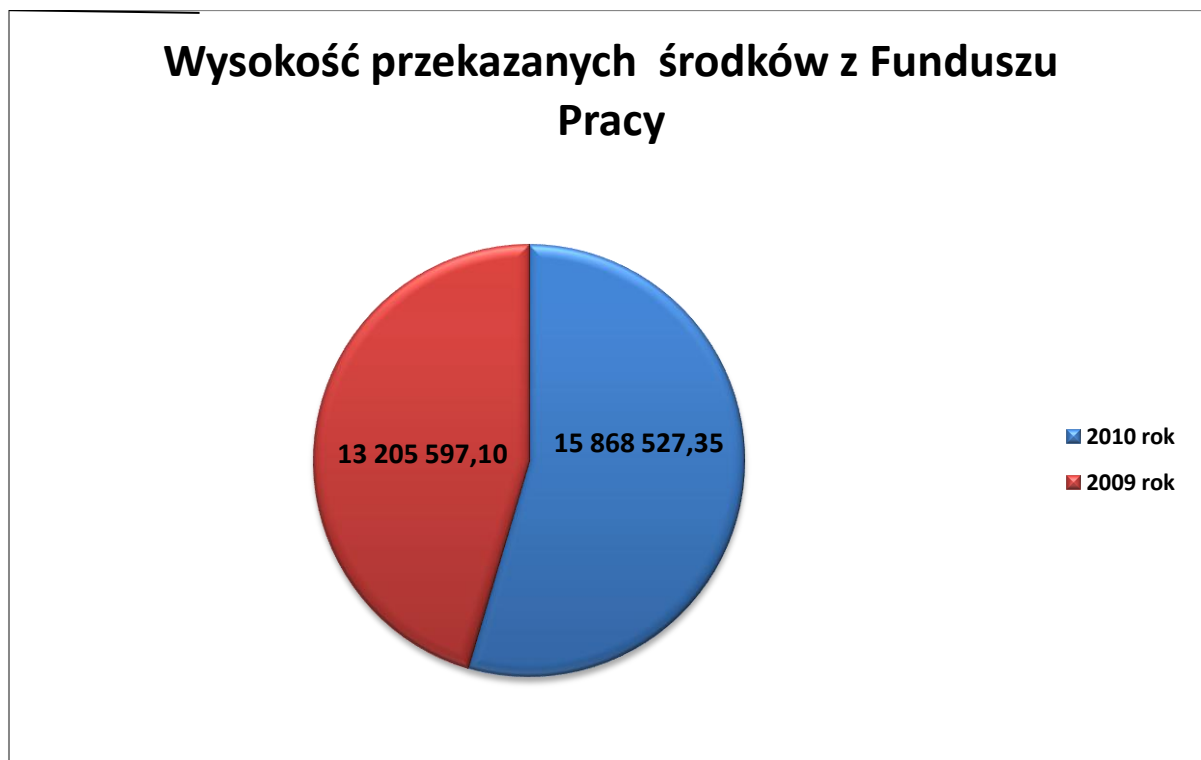
Porozumienie reguluje także kwestię zwrotów niewykorzystanych funduszy i zobowiązuje gminę do wykorzystania środków do 31 grudnia danego roku, a w przypadku ich niewykorzystania do zwrotu na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku.

II. WYDATKI GMIN WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO- MAZURSKIEGO PONIESIONE NA KSZTAŁCENIE MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

1.1. Środki z Funduszu Pracy przekazane gminom

W województwie warmińsko-mazurskim na kształcenie młodocianych pracowników przekazano w 2009 i 2010 łączną kwotę w wysokości **29.074.124,45zł**.

Wykres 1. Wysokość przekazanych środków z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, w latach 2009-2010.

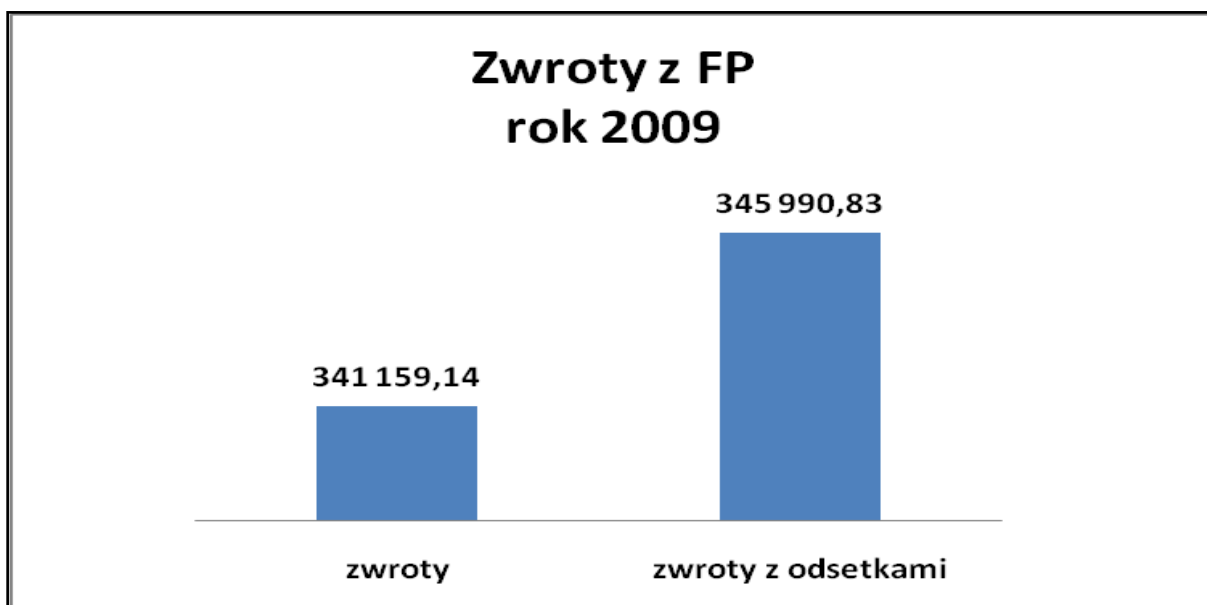
W 2009 roku z Funduszu Pracy przekazano gminom województwa warmińsko-mazurskiego środki w wysokości **13.205.597,10zł**, co w pełni zabezpieczyło potrzeby zgłoszone przez gminy w zakresie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

W 2010 roku z Funduszu Pracy przekazano gminom województwa warmińsko-mazurskiego środki w wysokości **15.868.527,35zł** (tj. o **2.662.930,25zł** więcej niż gminy wydatkowały w 2009 roku), co w pełni zabezpieczyło potrzeby zgłoszone przez gminy w zakresie dofinansowania pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

1.2. Zwroty środków z Funduszu Pracy dokonane przez gminy

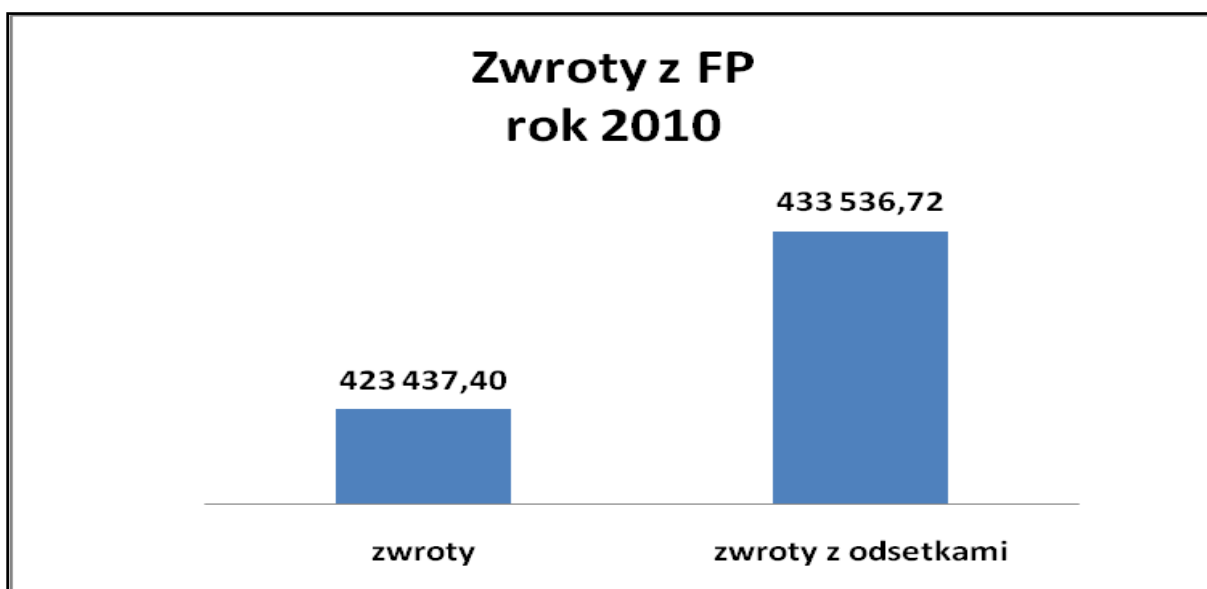
Za 2009 rok gminy dokonały zwrotów niewykorzystanych środków z Funduszu Pracy, przeznaczonych na dofinansowywanie kształcenia młodocianych pracowników, na łączną kwotę **341.159,14zł**, zwroty wraz z odsetkami wyniosły **345.990,83zł**, (odsetki **4.831,69zł**).

Wykres 2. Zwroty środków z funduszu pracy oraz zwroty wraz z odsetkami za rok 2009.

Za 2010 rok gminy dokonały zwrotów niewykorzystanych środków z funduszu Pracy, przeznaczonych na dofinansowywanie kształcenia młodocianych pracowników, na łączną kwotę **423.437,40zł**, zwroty wraz z odsetkami wyniosły **433.536,72zł**, (odsetki **10.099,32zł**), tj. o **87.545,89zł** więcej niż w 2009 roku.

Wykres 3. Zwroty środków z funduszu pracy oraz zwroty wraz z odsetkami za rok 2010.

Porozumienie zobowiązuje gminy do zwrotów niewykorzystanych środków, których mają dokonać do połowy stycznia następnego roku. Główne przyczyny zwrotów w latach 2009-2010:

- a) gminy składały zapotrzebowanie na środki z Funduszu Pracy do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie m.in. na podstawie ustnych zgłoszeń od pracodawców, którzy w konsekwencji nie złożyli wniosków do gmin o dofinansowanie kształcenia młodocianych pracowników,
- b) wielu pracodawców złożyło wnioski do gmin w ostatnich dniach m-ca grudnia 2010 r., w tej sytuacji nie było możliwości przekazania środków do końca 2010 roku z powodu braku wydania decyzji,
- c) gminy błędnie wyliczały kwoty złożonego zapotrzebowania.

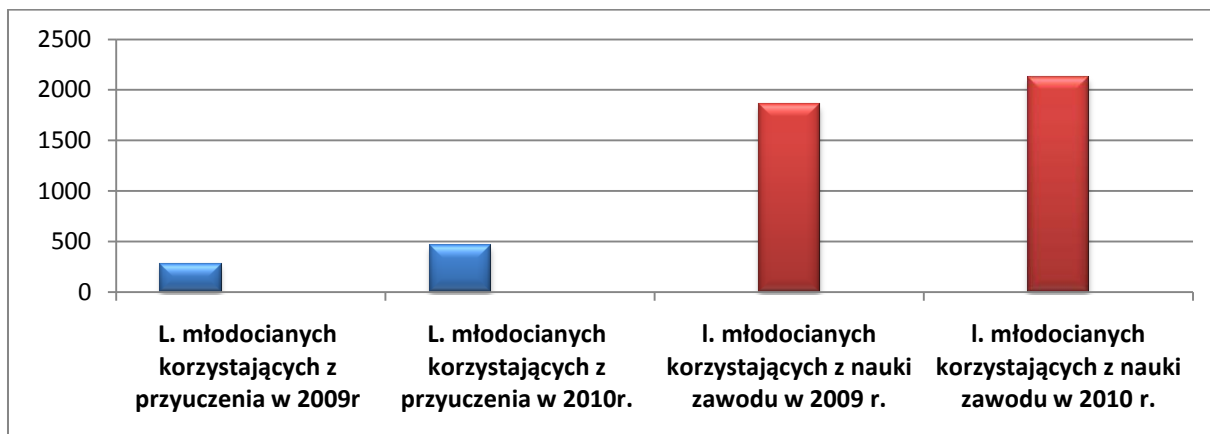
Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych oraz gdy młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin. W terminie 3 miesięcy od ukończenia nauki młodocianego pracownika pracodawca zobowiązany jest do złożenia wniosku wraz z kompletem wymaganych dokumentów. Głównymi przyczynami braku składania wniosków przez pracodawców w latach 2009-2010 było:

- a) nie zdanie egzaminu przez ucznia,
- b) rezygnacja uczniów z podchodzenia do egzaminów po ukończeniu nauki,
- c) rezygnacja przez uczniów z pracy, nauki.

1.3. Analiza porównawcza liczby pracodawców, którzy otrzymali wsparcie z Funduszu Pracy

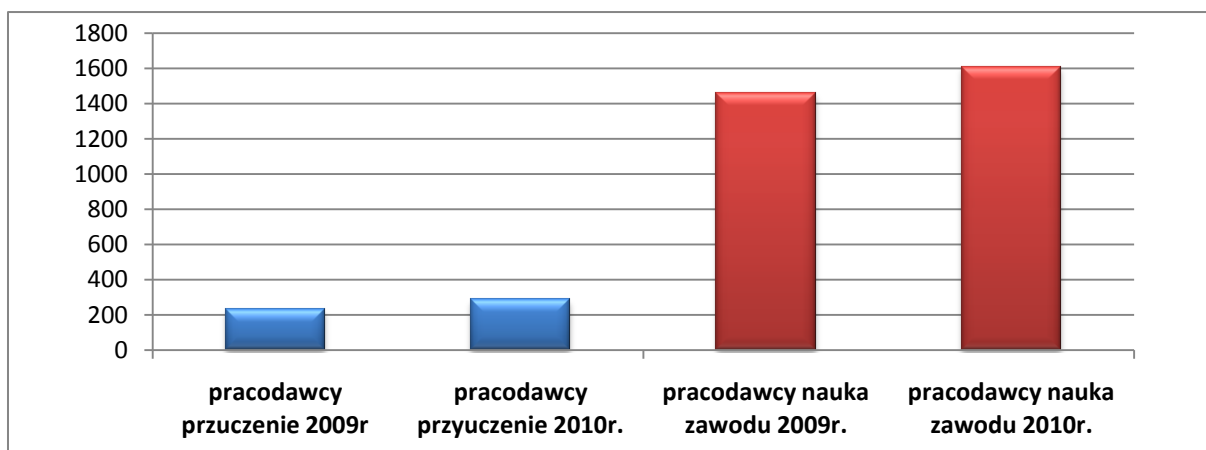
W 2009 roku liczba młodocianych pracowników, którzy korzystali z przyuczenia do wykonywania określonej pracy wyniosła 282 osoby, liczba pracodawców – 230. Natomiast liczba młodocianych korzystających z nauki zawodu wyniosła 1858 osób u 1459 pracodawców.

Wykres 4. Porównanie liczby młodocianych pracowników korzystających z przyuczenia do wykonywania określonej pracy oraz z nauki zawodu w latach 2009-2010.

W 2010 roku liczba młodocianych pracowników, którzy korzystali z przyuczenia do wykonywania określonej pracy wyniosła 457 osoby (tj. o 175 osób więcej niż w 2009 roku), liczba pracodawców – 286 (tj. o 56 pracodawców więcej niż w 2009 roku). Natomiast liczba młodocianych korzystających z nauki zawodu – 2119 osób (tj. o 261 osób więcej niż w 2009 roku), zaś liczba pracodawców – 1607 (tj. o 148 pracodawców więcej niż w 2009 roku).

Wykres 5. Porównanie liczby pracodawców kształcących młodocianych pracowników (w zakresie przyuczenia do wykonywania określonej pracy oraz z nauki zawodu) w latach 2009-2010.

Jak wynika z przedstawionych wykresów, w 2010 roku, w stosunku do roku 2009, zwiększyła się liczba pracodawców, którzy coraz chętniej przyjmują na przyuczenie lub naukę zawodu młodocianego pracownika. Ponadto widać wyraźny wzrost zarówno liczby osób korzystających z nauki zawodu, jak i z przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

II. KONTROLE WYKORZYSTANIA ŚRODKÓW Z FUNDUSZU PRACY PRZEZ GMINY WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

2.1. Podstawa prawna

Kontrole w zakresie polityki rynku pracy zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt. 3 oraz art. 111 oraz 112 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.) oraz nadzór nad wydatkowaniem środków Funduszu Pracy należy do Wojewody, który sprawuje nadzór nad realizacją zadań wykonywanych przez marszałka województwa lub starostę, wojewódzkie lub powiatowe urzędy pracy, oraz inne podmioty, zwane dalej „jednostkami kontrolowanymi”, w szczególności w zakresie: **przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu Pracy.**

Czynności, o których mowa w art. 111, w imieniu i z upoważnienia wojewody przeprowadza zespół pracowników właściwego do spraw pracy wydziału urzędu wojewódzkiego, w składzie co najmniej dwóch osób, zwany dalej "zespołem inspektorów". Zespół inspektorów przeprowadzających wspomniane czynności, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowych i upoważnienia.

Wojewoda sprawuje nadzór, o którym mowa w wyżej przytoczonym art. 10, w szczególności poprzez:

1. badanie dokumentów i danych, niezbędnych do sprawowania nadzoru lub kontroli,
2. wykonywanie niezbędnych do celów nadzoru lub kontroli opisów, wyciągów z dokumentów lub kserokopii oraz zestawień i obliczeń sporządzonych na podstawie dokumentów,
3. przeprowadzenie oględzin obiektów i pomieszczeń oraz obserwację przebiegu czynności objętych nadzorem lub kontrolą,
4. żądanie od pracowników kontrolowanej jednostki udzielania informacji w formie ustnej i pisemnej w związku z czynnościami nadzorczymi lub kontrolnymi;
5. wzywianie i przesłuchiwanie świadków,
6. zwracanie się o wydanie opinii przez biegłych i specjalistów z zakresu rynku pracy.

Zgodnie z art. 113 ww. ustawy Wojewoda, w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności może przekazać jednostce kontrolowanej zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski. Jednostka kontrolowana może, w terminie

14 dni od dnia otrzymania zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda ustosunkowuje się do ww. zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zadań, uwag i wniosków. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

Istotnym jest, iż Porozumienie zawierane pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim, a gminami określa warunki jego rozwiązywania. Może być ono rozwiązane z miesięcznym okresem wypowiedzenia oraz bez okresu wypowiedzenia w przypadku:

- a) niewywiązywania się przez Gminę z obowiązku realizacji zadań określonych w porozumieniu,
- b) nie respektowania zaleceń pokontrolnych lub wytycznych określających kierunki i zasady realizacji zadań określonych w porozumieniu,
- c) nieterminowego rozliczania otrzymanych środków,
- d) nie uzupełniania braków w rozliczeniach w terminie wskazanym przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Ponadto Wojewoda Warmińsko-Mazurski może rozwiązać porozumienie ze skutkiem natychmiastowym w przypadku wykorzystania środków z Funduszu Pracy przekazanych gminie niezgodnie z przeznaczeniem lub innego nienależytego wykonania Porozumienia, stwierdzonego w oparciu o wynik kontroli.

2.2. Skontrolowane jednostki

W 2010 roku przeprowadzono ogółem 10 kontroli doraźnych z wykorzystania środków z Funduszu Pracy. Skontrolowano 8,6% spośród wszystkich 116 porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a gminami w 2009 roku oraz 8,6% spośród wszystkich 116 porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a gminami w 2010 roku. Tym samym kontroli poddano 2,5 % środków Funduszu Pracy przekazanych gminom w 2010 roku na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników.

Kontroli z wykorzystania środków z Funduszu Pracy przeprowadzonych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.), w oparciu o art. 10 ust. 1 pkt. 3, art. 111 oraz 112, w 2010 roku, poddano następujące jednostki samorządu terytorialnego:

1. Urząd Gminy Stawiguda
2. Urząd Miasta Orneta
3. Urząd Gminy Piecki
4. Urząd Miasta Ruciane Nida
5. Urząd Gminy Ostróda
6. Urząd Miasta Ostróda
7. Urząd Gminy Janowiec Kościelny
8. Urząd Miasta Nidzica
9. Urząd Gminy Dywity
10. Urząd Gminy Kolno

2.3. Dokumenty poddane kontroli

Kontroli poddano następujące dokumenty:

1. wnioski złożone przez pracodawców o dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
2. umowy zawarte pomiędzy pracodawcami i młodocianymi pracownikami,
3. dokumenty potwierdzające kwalifikacje właściciela zakładu lub pracownika wytypowanego do przygotowania zawodowego młodocianych pracowników,
4. zaświadczenia potwierdzające, że młodociani pracownicy ukończyli naukę zawodu i zdali egzamin czeladniczy zgodnie z § 11 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie klasyfikacji zawodowej i szkolenia zawodowego z dnia 8 maja 2004 r. (Dz.U. Nr 114, poz. 1195 ze zmianami),
5. zakres czynności pracownika zajmującego się w danym Urzędzie prowadzeniem spraw związanych z dofinansowaniem kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
6. decyzje administracyjne przyznające pracodawcom dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników,
7. numer rachunku wyodrębnionego dla Funduszu Pracy,

8. wydruki Kartoteki Finansowej.

Kontrolujący ocenili wykonanie zadań określonych w porozumieniu pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a daną gminą w zakresie określenia wysokości i trybu przekazywania środków Funduszu Pracy w danym roku oraz ustalenia zasad i trybu rozliczeń środków Funduszu Pracy pomiędzy Miastem/Gminą a Wojewodą.

Na podstawie okazanych wydruków z Kartotek Finansowych stwierdzano wysokość wykorzystanych środków, oraz prawidłowość zwróconej kwoty wraz z odsetkami.

2.4. Ustalenia kontroli

Przedmiotem kontroli doraźnej było wykorzystanie środków Funduszu Pracy przekazanych gminom na dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia młodocianych pracowników zgodnie z zawartymi umowami.

Poniżej szczegółowy opis nieprawidłowości wykrytych podczas kontroli w wybranych gminach województwa Warmińsko-Mazurskiego:

1. Urząd Miasta i Gminy Ruciane Nida:

- a) wypłacenie w latach 2009-2010 wszystkim pracodawcom kwot dofinansowania na wskazany przez nich rachunek bankowy zgodnie z poleceniami przelewu w wysokości wskazanej we wniosku, na podstawie dekretacji wyłącznie przez gł. księgową, bez uprzednio wystawionej decyzji administracyjnej,
- b) powierzenie realizacji ww. zadania finansowego Zespołowi Ekonomicznej Obsługi Szkół i Przedszkoli wyłącznie na podstawie ustnego upoważnienia.

2. Urząd Gminy Ostróda:

- a) płacenie pracodawcom kwot dofinansowania na wskazany przez nich rachunek bankowy zgodnie z poleceniami przelewu w wysokości wskazanej we wniosku przed terminem kiedy decyzja stała się ostateczna,
- b) wydanie decyzji po terminie.

3. Urząd Gminy Dywity:

- a) brak złożenia zapotrzebowania na środki funduszu pracy w roku 2009 dla pracodawców, którzy w roku 2009 otrzymali decyzje przyznające dofinansowanie,

- b) wydawanie decyzji przyznających pracodawcom dofinansowanie z przekroczeniem ustawowego terminu,
- c) wypłacanie dofinansowania przed terminem, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- d) wypłacanie dofinansowania z kilkumiesięcznym opóźnieniem,
- e) dokonanie zwrotu niewykorzystanych środków z roku 2009 z ponad 10 miesięcznym przekroczeniem terminu,
- f) brak zwrotu odsetek wynikający z dokonania zwrotu niewykorzystanych środków w roku 2009 po terminie określonym w porozumieniu.

4. Urząd Miasta Nidzica:

- a) wypłaty wynagrodzeń pracodawcom przed terminem, kiedy decyzja stała się ostateczna,
- b) skutkiem kontroli była decyzja o zwrocie dotacji za 2009 rok przez Urząd Gminy Dywity – kwoty 1.616,15 zł.

Wśród najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości wykrytych przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie było:

- a) wydawanie decyzji przyznających pracodawcom dofinansowanie na kształcenie młodocianych pracowników po terminie wynikającym z KPA,
- b) dokonywanie zwrotów niewykorzystanych środków oraz odsetek po terminie zapisanym w porozumieniu,
- c) przekazywanie środków dla pracodawców bez wydanych decyzji.

Z informacji przekazanych przez skontrolowane jednostki samorządu terytorialnego wynika, iż wypełniły zalecenia pokontrolne poprzez usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.